REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor.. pe șése lunĭ 12 cor.. pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 132. Brașov, Lunĭ-Marțĭ 17 (30) Iunie. 1903.

Isolat și resignat.

(*a*) De patru anĭ și jumĕtate, de când ministrul președinte Szell a întrat în moștenirea baronului Banffy, acesta s'a retras cu desĕvîrșire de pe terenul politicei militante și s'a mulțumit cu rolul unui observator pasiv.

Ceea-ce s'a semnalat despre dênsul în acest interval, a fost seria de articole politico-literare, în carĭ a tratat ideia „statului național maghiar unitar“ așa cum ar dori el s'o vadă realisată pe tóte terenele activității publice. Până și bisericele au fost aduse ca factorĭ în cadrul acestei „politice unitare naționale“, contemplate de Banffy. Ultimul sĕu articol trata despre rolul, ce ar dori trufașul baron sĕ dea maghiarisării în sinul bisericei greco-catolice.

Afară de acestea articole, s'a vorbit în timpul din urmă mult și despre două discursurĭ ale sale. Unul din acestea avea caracter confesional și a fost pronunțat la un sinod protestant, al doilea avea caracter șovinist național maghiar, și a fost pronunțat cu ocasiunea instalării sale în scaunul presidențial al casinei evreescĭ din cartierul Leopold.

Incurcăturile provocate prin crisa de cabinet atât în partidul liberal, cât și în oposiție, l'au făcut pe baronul Banffy sĕ ésă din reserva sa și sĕ-șĭ spună cuvêntul asupra situației actuale.

Intr'un articol publicat în „Pesti Hirlap“, fostul ministru președinte relevéză starea chaotică, ce domnesce în politică, și arată, că se înșélă partidul independist, când crede, că a reportat o victorie, dér se înșélă și partidul guvernamental, când anunță, că a găsit o soluție.

Peste tot nu-l mulțumesce pe Banffy felul cum s'a procedat cu ocasiunea crisei recente.

După părerea lui, n'au fost observate regulele parlamentarismului. Ar fi trebuit sĕ se disolve corpurile legiuitóre și sĕ se orîndueăscă noue alegerĭ. Din aceste noue alegerĭ ar fi eșit o nouă grupare de partide, care ar fi dus la alt sfîrșit chestiunile actuale pendente.

Care ar fi problema de frunte a unui guvern, după concepția lui Banffy?

Problema de frunte ar fi sĕ întăréscă statul național unitar și sĕ resolve problemele economice și sociale, ér încât pentru chestiunile de drept public, acestea ar trebui sĕ le lase deocamdată la o parte.

Intre chestiunile economice, Banffy consideră ca cea mai de frunte dobîndirea independenței economice. Ungaria trebue sĕ aibă tarif vamal autonom și sĕ pótă încheia independent convențiile comerciale.

Banffy mai amintesce și alte câte-va detailurĭ, carĭ ar trebui realisate de cătră guvernul, ce ar eși din nouele alegerĭ, însĕ la sfirsitul articolului sĕu, esclamă cu durere, că eventualitatea vizată de dênsul cu disolvarea camerei, nefiind actuală, și-a ținut de datorie a-șĭ esprima numai părerea asupra felului, cum ar crede el, că s'ar puté resolvi chestiunile pendente.

Se svonise încă înainte de asta cu câte-va lunĭ, că Banffy va ridica un nou drapel, în jurul căruia sĕ se grupeze un nou partid, svonul acesta însĕ vedem, că nu s'a adeverit. Din ultimul pasagiŭ al articolului luĭ Banffy nu numai, că nu se póte vedé spiritul rĕsboinic de altădată al omului „de fer“, cum îi plăcea mai înainte sĕ-l numéscă admiratorii, ci din contră reiese destul de lămurit spiritul resignațiunei:

„Stau și astăḑĭ cu desĕvîrșire isolat“, ḑice Banffy, „cum am stat isolat în cei din urmă $4^{1}/_{2}$ anĭ, nu aparțin niciŭ unui partid, nu iau parte la luptele politice: dér sunt îngrijat și mĕ tem de viitor. — Isolat, singur, dér póte nu voiŭ fi singur pentru tot-déuna“...

E bine încă, că faimosul baron a ajuns sĕ cunóscă situația sa isolată. Când ceteam mai anul trecut frasele lui retorice pline de „patriotism național maghiar unitar“, credeam că la spatele lui stau cel puțin un milion de honveḑĭ!

Mărturisirea de aḑĭ ne face a crede, că fostul ministru președinte a început totușĭ sĕ se convingă, că frasele storăitóre despre „statul unitar național“ au început sĕ-șĭ pérdă efectul, decă chiar și după alianța cu casina din Leopoldstadt e silit sĕ declare, că se află isolat.

Dieta ungară ține mâne, Marțĭ, ședință. Un mare interes se arată față de ședința acésta, în care se va presenta cabinetul Khuen-Hedervary. Se ḑice, că încă în ședința de mâne *nemulțumiții* din oposiție vor inaugura lupta contra noului guvern.

Pitreich și Welsersheimb. După cum se anunță din Viena, ministrul comun de rĕsboiŭ *Pitreich*, în audiența ce a avut'o Vinerĭ la Majestatea Sa, și-a presentat actul de *demisiune*. Monarchul însĕ n'a primit demisiunea. — S'a rĕspândit scirea, că și ministrul Landwehr-ului austriac șĭ-ar fi dat demisiunea. Scirea se desminte.

Amânarea parlamentului austriac. Oficiosul „*Wiener Zeitung*“ publică un rescript al ministrului president *Koerber*, prin care acesta comunică celor doi presidențĭ ai camerelor, că din însărcinarea împĕratului *amână ședințele* ambelor camere.

„Francisc Kossuth dictatorul dietei“. Cuvintele acestea le găsim într'un articol al ḑiarului „*Wiener Allgemeine Zeitung*“. Acest ḑiar vienes vorbind despre modul cum s'a resolvat crisa de cabinet în Ungaria, scrie între altele:

— „Kossuth Lajos ne vestesce (Kossuth Lajos azt izente:) Cu aceste cuvinte se începe cântecul lui Kossuth, imnul revoluțiunei, când poporul maghiar s'a resculat în contra dinastiei și a proclamat guvernator al sĕu pe un simplu advocat și ḑiarist. Ludovic Kossuth a murit în exil, dér cu atât mai agil este partidul kossuthist. In fruntea lui stă fiiul sĕu Francisc Kossuth, ér unul din membrii acestui partid a vestit ḑilele acestea în parlament: „Am învins pe întrégа linie“. Și tot în acea ḑi, când s'a audit acest strigăt de triumf, și-a părăsit locul soldatul, care anĭ de-arêndul a apĕrat cu curagiŭ, energie, umor și sânge rece instituția armatei comune. Fejervary se retrage, fiind-că nu vré sĕ fie membrul unui *parlament al cărui dictator e Francisc Kossuth*. Prin retragerea lui Fejervary nu numai, că e deplină victoria kossuthiștilor, ci și a contelui Apponyi, acest duh rĕu al partidului liberal. *Partidul liberal a capitulat*. Fejervary n'a vrut sĕ capituleze. O ast-fel de rușine a ajuns monarchia în era de pactărĭ a lui Coloman Szell... Ce vestesce acum Kossuth, va tălmăci ministrul president Khuen-Hedervary“...

Ér „*Neue freie Presse*“ esclamă: „In Ungaria numai o putere esistă aḑĭ: *partidul independist*; *și un singur domn poruncitor*: Francisc *Kossuth*“.

Solidaritatea Slavilor de Sud. „*Petersburgskija Viedomosti*“, organ rusesc, care stă aprópe de cercurile guvernului din Petersburg, vorbesce despre *solidaritatea Slavilor de Sud* ca despre un lucru sigur. Grelele încercărĭ prin carĭ a trecut

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Luna.

In amurg d-șóra Eugenița căḑu pe gândurĭ. Sta în cerdacul larg, în dosul cununilor de ederă, și privia visătóre, cu ochii ațințițĭ un singuratic nour trandafiriu, care sta nemișcat de-asupra rĕsăritului. Umbrele rĕcorόse ale înserărei năvăleau și o împresurau, odată cu mirosul dulce de tei.

D-șóra Eugenița e frumósă, ba chiar e fórte frumósă așa, în coróna de pĕr lucios și negru, care impresoră fruntea boltită și lucie ca fildeșul și cei doi ochĭ minunațĭ, negri, adêncĭ. Și ce bine-i stă în rochia liliachie, fină, care ascunde trupu-i mlădios și subțire; și ce bine-i stă în poziția de visătóre, cu cotul mânei stângĭ proptit în spătarul scaunului, cu obrazul rumen în palma stângă, cu dréptа lăsată a lene în lungul trupului și cu ochii țintițĭ în singuraticul nour trandafiriu!

D-șóra Eugenița e singură; maică-sa, cucóna Aglaia, s'a dus peste drum la cocóna Frosa, sĕ mai vorbéscă de una, de alta.

Ah! cât îi displac fetei conversațiile nerόde, în carĭ e vorba de copii, de slugĭ, de bucate, de găinĭ și de pĕcatele celorlalte cocóne! Nu le póte suferi. Mai bine a rĕmas singură acasă, sĕ viseze în pace; ea e fată cu suflet ales, ea are alte aspirațiĭ, alte idealurĭ. De pildă, acum în umbrele parfumate ale serei, îi vine așa un dor sĕ aibă aripĭ, sĕ se înalțe sus, sĕ plutéscă, sĕ sbóre spre nourul trandafiriu, care se topesce treptat în întunerecul străveḑiu al serei de primăvară.

Unde's visurile ei de pension! Ah! au sburat, s'au risipit, și acuma, în atmosfera acésta greóie de tîrgușor de provincie, își aduce aminte de ele, cum îțĭ amintescĭ și-țĭ rĕsună în suflet, diminéța, după o nópte de bal, duiósele acordurĭ ale valsurilor.

Mai bine stă singură acasă. — „Fată înțeléptă! ḑice de bună sémă, cocóna Aglaia vecinelor, în clipa acésta; „fată înțeléptă“ și bine crescută, un odor de fată cuminte și cu suflet ales!“

D-șóra Eugenița zîmbesce amar. Ce-i folosesce ei buna crescere, sufletul ales și înțelepciunea, decă n'are noroc! Prin minte-i trec eroinele romanelor pe carĭ le-a sorbit, în nopțĭ de nesomn, la flacăra luminărei pâlpăitóre. Ah! maică-sa a fost mulțămită tot-déuna, că fata nu-șĭ strică mintea și sufletul cu *romanurĭ!* — D-șóra zîmbesce cu milă: Ce sciuț ei, sĕrmanii!...

Mai bine a rĕmas singură acasă. In întunerecul fumuriu, Eugenița se îndréptă, rĕsuflă greu, din adênc, își vîră degetele fine în corsajul liliachiu și scóte o hârtiuță îndoită. O privesce prin întunerec și o desface.

Ce copilăriĭ! Cine o fi *necunoscutul*, care și-a ridicat ochii asupra ei? — Din fluturi, carĭ se rotesc în juru-i, ca în jurul unei florĭ, nicĭ unul nu pare a fi *cel trimis*. S'au trecut vremurile iubirilor adevĕrate! Da, da, s'au trecut! Dér, la urma urmei, cine scie! Adevĕrat, cine scie?

Ochii luminoșĭ se plécă asupra hârtiei și cu tóte că întunerecul s'a lăsat deplin, d-șóra vede. Măcar că a cetit-o în fie-care colț de odaie și de grădină, o recitesce încă odată, — vorba vine, că o recitesce, — o recitéză!

„Stimată d-șóră!“ — Ah-ah! stimată d-șóră... nu-țĭ pare cam așa, nu sciu cum... Stimată d-șóră! — par-că *iubită d-șóră* e mai nobil... A! dér *iubită*... nu, nu, e mai convenabil *stimată*. Hm! stimată d-șóră! sună bine... Stimată d-șóră...

Sĕ vedem: „Stimată d-șóră! de când te-am vĕḑut întâia-óră, un sóre mai luminos a rĕsărit pe ceriul vieții mele...“

Domnișóra Eugenița zîmbesce cu îngăduință.

„...pe ceriul vieții mele... De abia îndrăsnesc a mărturisi, că am avut cutezarea sĕ-mĭ ridic privirile spre acel sóre, spre acea imagine dumneḑeiéscă, care m'a înfășurat într'o mréjă de farmece!“

D-șóra gândesce: Óre cine sĕ fie? Vĕrul Leon nu e, el nu e 'n stare sĕ scrie așa de frumos; pe urmă, el póte ar fi îndrăsnit sĕ vorbéscă, căcĭ se vĕd aprópe ḑilnic. Și el nicĭ nu póte fi *alesul*... Nu e el!

„Nu îndrăsnesc sĕ sper, că voiŭ ajunge sĕ simt rĕvărsându-se în simțurile mele fericirea neasemănată, sĕ simt în sufletul meu, că am fost înțeles și că vre-odată îțĭ vei scobori și asupra mea privirile pline de farmece“...

Stil de poet. *Trebue* sĕ fie poet cel ce-a scris. Póte e tînĕrul palid, care a venit în tîrgușorul acesta la începutul vacanței... A audit, că e student, dér nu-l cunósce.

Serbia — dice fóia ruséscă — și simpatiile ce s'au manifestat la Sofia și în Cetinje față cu Sêrbii din incidentul tragediei din Belgrad și a ultimelor evenimente petrecute în Serbia, a făcut să se vadă acéstă solidaritate. Certele dintre Sêrbi și Muntenegrenî au dispărut cu nóptea sângerósă de 10 Iunie. Din Cetinje rĕsună acum devisa *unirei frățescĭ* a tuturor Sêrbilor. Cuvintele principelui Nichita (adresate noului rege sêrbesc) au pĕtruns adênc în Balcanul slavic și ele nu vor rĕmâné fără ecou pe țĕrmii Dunării și Savei, ba și la pólele măreţului munte Vitoselki, unde e situată capitala tînĕrului principat bulgar. Mântuirea statelor slave din Balcanî se află într'o unire frățéscă. *Rusia* nu póte disconsidera aceste manifestațiunî ale solidarității Slavilor de sud și acéstă unire va face cu putință sĕ se resolve încurênd *cestiunea macedonénă.*

Alegerile din Germania. Asĕmĕnând resultatul alegerilor din Germania cu cifrele din sesiunea trecută parlamentară, dobândim următorul tablou: Conservatorii și-au păstrat numĕrul. *Au perdut:* partidul imperial 1 mandat, antisemiții 3, centrul 7, uniunea liberală 5, partidul liberal 7, național-liberalii 1, partidul poporal sud-german 1, uniunea agrară 4, Alsațienii 1. Uniunea agrară bavareză și-a păstrat numĕrul. *Au câștigat:* Social-democrații 23, Polonii 3, Welfii 2, „Sĕlbaticii" 2. Profesorul *Hasse*, președintele pangermanilor, a cădut. Partidului social-democrat i-se va oferi postul de prim vice-președinte în „Reichstag". *Centrul* numĕră adĭ 100 deputațĭ (107), ér *social-democrații* 79 (56).

Noua situație.

Contele *Khuen-Hedervary* a constituit, precum scim, noul guvern. Insu-și el, **Khuen-Hedervary**, pe lângă că e *ministru-president*, mai ține și portofoliul de *interne* și provisoric e și *ministru pe lângă persóna Majestății Sale.* Ministru de *finanțe* a rĕmas Ladislau **Lukacs**; ministru de *agricultură* Ignatie **Daranyi**; ministru de *comerciŭ* Ludovic **Lang**; ministru de *culte și instrucțiune publică* Iuliu **Wlassics**; ministru de *justiție* Alesandru **Plosz**; ministru de *honvedĭ* Dionisie **Kolozsvari**; Ministru *croat* Nicolae **Tomasits.**

Fóia oficială a publicat erĭ numirea miniștrilor. Tot erĭ membrii cabinetului Khuen-Hedervary au depus jurămêntul în Viena. Adĭ noul cabinet se va presenta în clubul partidului liberal, ér mâne, Marțĭ, se va presenta camerei.

Venirea lui Khuen-Hedervary a sguduit nu numai în „marele partid" liberal guvernamental unitatea și armonia, ci și în partidul independist, devenit „celebru" în urma învoielii încheiate cu Khuen.

Vechii liberalĭ sunt supĕrațĭ, că combinațiile lor n'au reușit și că în actualul guvern n'au nicĭ un representant, afară dór' de Wlassics. In speranța de vremurĭ mai bune însĕ, ei au hoiărît totuși sĕ dea sprijin lui Khuen-Hedervary. Cel mai indignat este br. *Banffy.* După o scire mai nouă, el va candida la Timișóra, unde în urma retragerei lui Fejervary, mandatul a rĕmas vacant. Și se mai spune, că Banffy, décă va fi ales, are sĕ facă strașnică oposiție lui Khuen-Hedervary, și dimpreună cu garda lui va forma un grup pronunțat oposițional.

Bóla disensiunilor graseză și mai tare în partidul independist. In partidul acesta esistă un curent puternic, care e fórte nemulțumit cu învoiala ce s'a făcut între Khuen-Hedervary și Kossuth. Lui Kossuth, Justh, Komjathy, Polonyi și altora din aderenții lui Kossuth, li-se fac aspre mustrărĭ și îi amenință cu părăsirea partidului și cu înjghebarea unei formațiunĭ nouĕ oposiționale. Ce se dicem apoi despre oposiționalii, carĭ stau în afară de partid? *Beothy, Ugron, Eotvos* și câțĭ-va încă se ocupă și ei cu gândul de a înșgheba un grup oposițional cu scop de a începe imediat lupta pentru „concesiunile naționale" în armată, pe carĭ Kossuth și ai sĕi le-au pus de cuirĭ de-ocamdată.

Intr'un punct se unesc și „liberalii" și „independiștii" și toțĭ: în combaterea numirii noului ministru croat *Tomasicĭ.* Nu-i pot ierta acestui Tomasicĭ, că — după cum bine ne aducem aminte — într'unul din discursurile ce le-a ținut el, pe când se făcuse în dietă gălăgie pentru turburările din Croația, a făcut declarația, că *Maghiarii numai atuncĭ pot vorbi despre o armată națională maghiară, când toțĭ cei 19 milióne locuitorĭ ai Ungariei vor fi Maghiarĭ.*

Mai precară e posițiunea în care a ajuns vecinicul candidat de ministru, groful sumeț Albert *Apponyi.* Se vestise despre el, că are sĕ se retragă din viéța politică. Fapt este, că a plecat la Eberhard, însĕ despre retragerea lui nu se scie încă nimic positiv. Décă vom avé în vedere, că fracțiunea foștilor membrii ai rĕposatului „partid național" (apponyist) au luat hotărîrea *sĕ se supună* conducerei nouĕ a guvernului, trebue sĕ presupunem, că Apponyi se va mai gândi nițel înainte de a lua o hotărîre definitivă.

Alegere de funcționarĭ comunalĭ.

Brașov, 28 Iunie n.

Am anunțat deja, că Sâmbăta representanța comunală a Brașovului a ținut ședință în sala dela „Gewerbehaus" și a sĕvêrșit noua alegere a funcționarilor comunalĭ, așa numita „restaurare", sub presidiul d-lui vice-șpan *Fr. Jekel.*

D-l vice-șpan ocupând presidiul, salută călduros pe membrii representanței, dorind ca actul important, pentru care s'au adunat sĕ-l sĕvîrșéscă spre binele și prosperarea orașului și declară ședința deschisă.

Primarul *Fr. Hiemesch* cere apoi cuvênt și mulțumesce călduros representanței pentru sprijinul ce l'a dat d-sale și corpului funcționarilor orașului în periodul trecut electoral de 6 anĭ. Arată apoi progresele ce s'au făcut în acest timp în administrarea orașului și accentuéză că décă nu tóte, dér multe s'au realisat din programul sĕu. Orașul se află tocmai acuma în ajunul reorganisării, se pregătesce canalisarea și alte neapĕrate îmbunătățirĭ pe teren economic, financiar, al instituțiilor de igienă, spital etc. Rógă în fine representanța comunală sĕ-l facă părtaș pe el și pe soții sei de la primărie și în viitor de încrederea de până acum.

La discursul primarului au rĕspuns de-arêndul Carol Schnell din partea Sașilor, apoi Iuliu Moor din partea Maghiarilor și A. Mureșianu din a Românilor. Vorbitorii au accentuat între altele recunoscința locuitorilor de tóte naționalitățile ai orașului pentru activitatea, ce a desfășurat'o primarul dimpreună cu ceilalțĭ membri ai primariei în interesul orașului.

Trecêndu-se la actul alegerei, au fost aleșĭ bărbațĭ de încredere: G. Schlandt, A. Mureșianu, Stefan Panczel și Carol Schuster; în comisia candidatóre au fost aleșĭ: Carl Adam și Iuliu Moor, ér vice-șpanul a numit în acéstă comisie pe C. Schnell și Dr. Baiulescu.

In urma acésta s'a suspendat ședința și comisia candidatóre presidată de d-l vicespan s'a retras într'o odaie laterală.

După vre-o jumĕtate de oră comisia s'a reîntors în sală și a raportat despre candidările admise. S'a procedat apoi la alegere, de față fiind 165 dintre membri representanței comunale.

D-l Fr. Hiemesch, primarul de până acuma a fost singurul candidat pentru postul de primar. Adv. Carl Adam propuse ca sĕ fie ales cu aclamațiune, ceeace s'a și întêmplat.

Primarul din nou ales fù călduros salutat de președintele, vice-șpanul Dr. Iekel. Lăudând calitățile și activitatea acestuia acesta a comunicat adunării, că în 3 Iulie n. anul curent se împlinesc 25 de anĭ de când Fr. Hiemesch a întrat în serviciul orașului și a propus ca cu ocasiunea acestei aniversărĭ sĕ se dea espresiune protocolară sentimentelor de recunoscință ale locuitorilor orașului pentru serviciile prestate.

Fr. Hiemesch a rĕspuns, mulțumind pentru manifestarea unanimă și înoită de încredere a representanților comunei orășenescĭ a Brașovului față cu persóna și activitatea sa. Primarul asigură că nu póte da espresiune mai viuă acestei mulțumirĭ decât promițênd, că se va nisui din tóte puterile de a se face și în viitor vrednic de ea adaugênd, că în deosebĭ va stărui a face ca în Brașov fie-care locuitor, aparține orĭ și cărei naționalitățĭ, sĕ se simță bine și acasă.

Cuvintele din urmă fură acoperite de viue strigărĭ de „hoch", „sĕ trăéscă" și „éljen".

După acésta noul primar a depus jurămêntul, ce i-l'a cetit protonotarul Fr. Graef.

(Va urma).

SCIRILE DILEI.

— 16 Iunie v.

Esamenul de maturitate la școla comercială superióră din Brașov s'a ținut Joi în 12 Iunie și a durat până Lunĭ în 16 Iunie st. v. Esamenul s'a ținut sub presidiul d-lui protopop *V. Voina* ca representat al consistoriului din Sibiiu, asistând din partea ministeriului de culte și instrucție ca comisar d-l *N. Putnoky* directorul gimnasiului din Lugoș, ér din partea ministeriului de comerciŭ d-l *I. Fekete* inginer superior și directorul școlelor industriale din M.-Oșorheiŭ. Resultatul esamenului este următorul: Din 35 de candidațĭ au fost declarațĭ 3 inșĭ maturĭ cu fórte bine și anume: V. *Bertian*, G. *Talescu* și V. *Ciocoiu*; maturĭ cu bine 10 inșĭ și anume: G. *Bodgan*, V. *Bontescu*, S. *Bucurencĭ*, C. *Călțun*, D. *Hociotă*, I. *Ilie*, V. *Munteanu*, R. *Odor*, T. *Orghidan* și T. *Rhein*; maturĭ 12 inșĭ și anume: M. *Anghel*, A. *Candale*, D. *Comșa*, N. *Dan*, V. *Dimboiu*, P. *Ianopol*, R. *Moroianu*, O. *Neagoș*, A. *Odor*, G. *Stinghe*, E. *Sloica*, Er. *Verzea*; 7 inșĭ sunt avisațĭ la repețirea esamenului din câte un obiect séu douĕ, ér 3 inșĭ au fost avisațĭ la repețirea întregului esamen după un an.

Esamenele cu elevii și elevele de la *școla elementară* (primară) *capitală română gr. or. din Brașov* s'au început adĭ Lunĭ 16 Iunie st. v. Adĭ se țin esamenele cu elevii din cele 4 clase de băeți, ér mâne, *Marțĭ* cu elevele din cele 5 clase de fetițe. *Miercurĭ* esamenul cu băieții și fetițele de la școla froebeliană și tot Mercurĭ (după amiadĭ) esamenele din studii cu elevele din Internatul Reuniunei femeilor române. Esamenul practic din *economia casnică* (menagiu, croitorie, cusutul cu mașina) cu elevele aceluiași internat se țin Duminecă de la 3—5 óre în localul internatului. Esamenele cu băeții și fetițele de la școla primară se țin în sala festivă a gimnasiului nostru. Duminecă 22 Iunie st. v. se face încheierea anului școlar cu cetirea clasificațiunilor și împărțirea premiilor.

Preoții uniți și congrua. Cetim în „Unirea": Lunia trecută o deputațiune de 19 preoțĭ din distr. *Mediaș, Cichindeal. Ibașfalĕu* și *Sibiiu* se presentară înaintea Escel. Sale Mitropolitului, înaintându-i câte un memorand, din fie-care district protopesc, în care îl rógă *sĕ intrevină la locurile competente, ca și preoțimei gr. cat. sĕ i-se reguleze congrua ca și celeilalte preoțimĭ.* Esc. Sa i-a primit cu adevĕrată iubire părintéscă și i-a asigurat, că pe cum în trecut, așa și pe viitor, atât în scris, cât și verbal, va cerca totul pentru îmbunătățirea sorții lor. Ințelegem — continuă „Unirea" — pornirea preoțimei, chiar din aceste districte, despre carĭ se scie, că sunt cele mai sĕrace, — și nu ne îndoim, că Vener. Ordinariat mitropolitan va și informa guvernul de acéstă nemulțumire, care nu e numai sporadică, în sênul preoțimei gr. cat., și va cere cu insistență ameliorarea sorții lor".

Trupele române, concentrate pe platoul de la Cotrocenĭ, au încheiat esercițiile lor de primăvară printr'un marș de 24 de óre la Flămêndescĭ, aprópe de Buftea. Au luat parte la acest marș a 8-a brigadă de infanterie, compusă din al șeselea regiment Mihaiŭ Bravul dintr'al 4-lea de Ilfov Nr. 21, secundat de 3 batalióne ale regimentului al 10-lea de artilerie și de 2 escadróne ale regimentului al 3-lea de călărașĭ.

Turburărĭ în Croația. Din *Agram* se anunță, că în *Varașd* miliția a avut o ciocnire cu țĕranii, carĭ voiau sĕ asedieze închisórea în care sunt internațĭ 180 țĕranĭ amestecațĭ în turburarea din Ludberg. Lupta a fost sângerósă. Sunt mai *mulțĭ morțĭ și rănițĭ.* Amĕnuntele se retac. In *Kumovec* poporațiunea s'a opus autorităților. Gendarmii au făcut us de arme. *Patru ómenĭ și-au pierdut viéța,* trei au fost grav și mai mulțĭ alții ușor rănițĭ.

Originea lui Khuen-Hedervary. „M. Szó", vorbind despre originea lui Khuen-Hedervary spune, că noul ministru președinte nu e nicĭ Croat, nicĭ Maghiar, nicĭ Neamț, ci... Jidov. Străbunii lui au fost rabinĭ și se numiau *Kohen.* Familia Kohen a avut un rol însemnat în evul mediu în istoria jidovilor din *Verona.* De acolo au emigrat mai târdiu în Tirol, unde au înaintat în rang, ajungênd pe la începutul s. XVIII unul din ei chiar conte.

Mandatul lui Fejervary. Baronul Géza Fejervary a comunicat telegrafic primarului Telbisz din Timișóra, că renunță la mandat. Primarul a rĕspuns imediat telegrafic, că cercul îl va alege din nou unanim. Telegrama a fost semnată de toțĭ cetățenii mai de sémă din Timișóra.

Regele Petru și puterile. La notificările cu privire la suirea pe tron a regelui Serbiei, Petru I, au rĕspuns până acum: Maj. Sa monarchul nostru, Țarul Rusiei, împĕratul Germaniei, Regele Carol, Loubet, președintele republicei francese, prințul Bulgariei și al Muntenegrului. Étă rĕspunsul Maj. Sale monarchului nostru:

„Luând cunoscință de notificarea ce Majestatea Vóstră, mi-a făcut, anunțându-mĭ îndeplinirea actului care îl pune în posesiunea puterii suverane, cu titlul de rege al Serbiei, îmĭ place sĕ-i reînoesc urările ce fac pentru fericirea sa și a poporului sĕu".

Logodnă. D-l *Dimitrie Munteanu-Rimnic*, profesor în Rîmnicu-Sărat, s'a logodit cu d-șóra *Maria Tătăranu* din acelaș oraș. Călduróséle nóstre felicitărĭ!

Intărirĭ turcescĭ la granița bulgară. Agenția telegrafică bulgară află, că de câtva timp Turcii au început a întări puternic posturile lor de la frontiera din spre Bulgaria. In present, acele posturĭ se înlocuesc prin detașamente puternice

---

„Nu mĕ cunoscĭ..."

Adevĕrat, nu-l cunosc, el trebue sĕ fie...

„Nu mĕ cunoscĭ, dér, décă vre-o scântee de milă s'a aprins în gingașu-țĭ suflet pentru suferința mea, atuncĭ..."

D-șóra Eugenița zîmbi mândră și-șĭ clătină capul, în semn de împotrivire.

„...atuncĭ, te rog, Duminecă séra, pe la 10, vino până la colțul de la vale al grădinei matale... Ne va despărți grilajul, dér póte voiŭ puté spune prin cuvinte ceea-ce nu e posibil sĕ spun prin litere!"

Prin cuvinte, ceea-ce nu e posibil sĕ spun prin litere! Intorsătură de poet.— Dér... *imposibil!* Scântee de milă s'a aprins în pieptul mic și cald al d-șórei, dér... imposibil!

Cocóna Aglaia dice către orĭ-cine, că are fată înțeléptă și simțitóre. Ei, ce ar dice lumea, décă fata cuminte și simțitóre s'ar lăsa înduplecată de visurĭ? Pe urmă,— cine-i? Un necunoscut. „Nu mĕ cunoscĭ..." Adevĕrat, nu-l cunósce; un motiv mai mult...

(Va urma.)

compuse din mai multe batalióne de infanterie, cavalerie și artilerie. Sgomote circulă, că aceste detașamente ar aparține corpului de armată de sub comanda lui Omer Rușdi Pașa.

Petrecerea abiturienților. Atragem atențiunea publicului nostru asupra petrecerei (exitus) de mâne séra a abiturienților de la gimnasiul nostru din localitate. Acéstă petrecere, care promite a ḑi fórte animată, va avé loc în sala de ḑa „Casa de tir“.

O rectificare. In darea de sémă publicată săptămâna trecută asupra adunării despărțământului Brașov al Asociațiunei, din lista óspeților Brașoveni, carí au ridicat prin presența lor importanța sărbării culturale din Rășnov, s'a omis numele d-lui comerciant I. *Bidu*, care este un zelos sprigínitor al tuturor causelor nóstre naționale și culturale. Acéstă omisiune involuntară o rectificăm cu acéstă ocasiune.

Marele meeting de protestare în contra asasinatului Regelui și a Reginei Serbiei, ce era să se țină eri, Duminecă în Bucurescí, a fost contramandat.

Și-a împușcat amantul. Matilda Balogh era fiica unui industriaș din Clușiu. Inainte de asta cu șépte aní evreul Moritz Hirsch, fiul antreprenorului unei case de prostituție din acel oraș a început cu ea relații de amor, promițéndu-i, că o va lua de nevastă. Ca să fie mai apróe de amantul său, fata părăsi casa părintéscă și intră ca menageră în casa de prostituție din str. Grâului. Șépte aní de ḑile a ținut Hirsch pe fată cu promisiuní de căsătorie. Ḑilele acestea tênĕrul evreu a făcut esamenul de farmacist și a declarat totdeodată fetei, că își revócă tóte promisiunile. Fata în năcazul ei a luat un revolver și l'a împușcat pe Hirsch. Ea se află acum arestată la tribunalul din Clușiu.

Concertul Reuniunei de cântări.

Brașov, 15/28 Iunie.

Décă am voi să caracterisăm cu câteva cuvinte concertul Reuniunei nóstre de Sâmbătă séra, dat în sala „Redutei“, am ḑice că a fost un concert frumos, curat artistic. Tot ce a putut dori inima unui cunoscĕtor de musică, a putut găsi în acest concert: Un cor mixt, care atât în ce privesce școla, cât și conducerea lui a fost la înălțime, și o escelentă orchestră, pe care nicí o altă n'o întrece în țéră la noi. Corul l'au compus damele și domnii din Reuniunea nóstră, ér orchestra s'a compus din musica orășenéscă întărită cu mai mulți membrii ai societății filarmonice din Brașov. La acésta s'a mai adaus o bună și dibace dirigeare și un program de compositii alese.

Introducerea programului serei au făcut'o cele două suite renumite din musica pentru drama lui Ibsen *Peer Gynt*, composiție a marelui pianist și compositor scandinav Ed. Grieg. Aceste două suite au fost esecutate de orchestra, care fù dirigeată de d-l Dima.

Ca dirigent de orchestră d-l G. Dima a dovedit Sâmbătă séra aceeași dibăcie, ce am esperirat'o în totdéuna la dênsul în dirigearea corului. S'a simțit cum se cade și aicí, că d-sa scie stăpâni cu bagheta instrumentele, dând în tóte părțile fiecăruia cu precisiune semnul de intrare. Credem că membrii orchestrei s'au simțit tot așa de siguri, ca și ai corului, sub conducerea lui Dima.

Dér să trecem la composiția lui Grieg. Valórea ei este bine cunoscută în lumea musicală, și în afară de unele particularități, am puté ḑice escentrice ale caracterului nordic original, ce îl au tóte compositiile lui Grieg, suitele din Peer-Gynt sunt fórte mult gustate de lumea musicală.

Modul cum interpretéză d-l Dima composiția lui Grieg ni-a înfățișat mai ales prima suită într'un colorit în adevăr original și viu, care ni-se pare fórte apropiat caracterului ei. Un deosebit efect a făcut „mórtea Aseei“, pe urmă „Peșterea Craiului“, ér în suita a doua „Dansul arab“, și ultimul cântec'al Solvejgei. Trebue să lăudăm în deosebi prestațiunile în adevĕr artistice ale membrilor orchestrei orășenescí și ai societății filarmonice.

In rêndul al doilea s'a esecutat de corul mixt și de orchestră frumósa „*Cantată*“, de G. Dima (poesie de A. Bârseanu), pe care o cunóscem de la festivitatea jubileului gimnasiului român din Brașov. De astă-dată se pare, că efectul dobêndit a fost și mai mare ca atuncí. De remarcat este și solul vivace și bine reușit cântat de d-l prof. Stinghe (tenor). Corul a încheiat puternic „Cantata“ cu frumósa rugăciune „Cerescule părinte“....

In aria mișcătóre a Penelopei din „Odysseu“-l lui Bruch, ne-a făcut una din cele mai plăcute surprise reaparațiunea altului dulce și pătrundĕtor al d-nei *Maria G. Dima*, care numai de curênd s'a reîntors după o absență din Brașov de un an de ḑile. Putem ḑice cu drept cuvênt, că petrecerea d-sale în acest timp în Lipsca, vestitul oraș musical din Germania, a contribuit la perfecționarea frumósei d-sale vocí dramatice.

De la început până la sfĕrșit auditoriul a urmărit cântarea d-nei Dima cu cea mai încordată atențiune, și după ultimul vers „Vino, Ulysse, o vino!“ a isbucnit în frenetice aplause.

Programul s'a terminat prin esecutarea nouei composiții pentru cor mixt și orchestră de George Dima, *Salvum fac regem*, care, putem ḑice, a fost la culme atât ca composiție, cât și ca esecutare. D-l Dima a sciut printr'o escelentă orchestrare se ridice caracterul sĕrbătoresc și grandios al rugăciunei la o potență mare, dând vocilor și instrumentelor cea mai mai viuă și puternică espresiune. A fost recompensat de public prin sgomotóse și nesfĕrșite aplause.

— *y* —

Circulațiunea notelor de stat și a bancnotelor în v. a.

Terminul ultim pentru circulațiunea și schimbarea notelor de stat și de bancă în v. a. este următorul:

La *cassieriile statului* edarea și schimbarea notelor de stat *à fl. 5* — și *fl. 50.* v. a. a încetat cu 1 Septemvrie 1901. In circulațiunea privată obligământul de a primi aceste note de stat ca mijloc de plată a încetat în 28 Februarie 1903. Cassieriile și oficiile statului însĕ sunt obligate a primi notele à fl. 5 și fl. 50 ca mijloc de plată *până la 1 August 1903*.. Banca Austro-Ungară este obligată a schimba notele acestea fără nicí o detragere, atât la filialele, cât și la centralele sale, de la 1 Septemvrie 1903 *până la 31 August 1907.*

Bancnotele à fl. 10 v. a. se rescumpĕră la centralele băncei Austro-Ungare până la 31 August 1903, la filiale obligămêntul acesta a încetat cu 28 Februarie 1903. De la 31 August a. c. până la *31 August 1909* Banca Austro-Ungară rĕscumpĕră bancnotele à fl. 10 v. a. numai pe lângă o petițiune netimbrată, înaintată prin oricare filială a sa.

Bancnotele à fl. 100 v. a. se rescumpĕra la centralele băncei Austro-Ungare până la *31 Octomvrie 1904*, la filiale până la 30 Aprilie 1905 și pe lângă o petițiune netimbrată până la 31 Octomvrie 1910.

Bancnotele à fl. 1000 le rescumpĕră centralele băncei Austro-Ungare *până la 31 Decemvrie 1904*, filialele până la 10 Iunie 1905 și pe lângă petițiune netimbrată până la 31 Decemvrie 1910.

La cassieriile statului bancnotele se primesc ca mijloc de plată *încă 3 luní peste terminele fixate*, va să ḑică se primesc: bancnotele à fl. 10 — v. a. până la 30 Noemvrie 1903, bancnotele à fl. 100 — v. a. până la 31 Martie 1905. — („Revista Economică“)

Ofițerii austriací despre ororile din Belgrad.

Asasinatele și ororile din Belgrad provócă necontenit indignarea lumei civilisate.

Ḑiarul „*Neues Wiener Journal*“ publică acum următórea declarațiune, semnată de opt ofițerí austriací:

„Onor. redacțiune! Permiteți-ne, ca să aducem și noi în fața publicului cele petrecute la Belgrad.

In privința domnilor, carí în nóptea regicidiului șí-au pătat mânile și armele cu sângele unor ființe lipsite de apĕrare, cu sânge de femei, stă pe deplin întemeiată judecata generală. Aceștia sunt nisce lași și miserabilí ucigași, profanatorí de cadavre jefuitorí și hoțí (deóre-ce din conac, unde ofițerii sêrbí au exercitat meseria de călăi, au dispărut „amintirí“ prețióse) și fie-care tâlhar afară din Serbia s'ar simți înjosit, décă ar trebui să stea de vorbă cu ei.

Nu va fi vorba despre aceste canalii. Se înșélă acela, care crede, că chestia décă ei vor fi séu nu pedepsiți, este o „afacere internă a Serbiei“.

Atentatorii din Belgrad sunt perduți; pentru ei trebue să fie numai un singur fel de mórte: *ștrêngul*, după-ce însĕ mai întâiu li-se va smulge uniforma. A auḑit cine-va, că corpul ofițerilor regalí al Serbiei a isgonit din sînul sĕu pe banditii carí s'au folosit de nópte și de alcool, ca să sĕvĕrșéscă fapta? Este óre cu putință, ca acești miserabilí să mai pórte insigniile lor, ba chiar să fie avansați?

Faptul acesta ar face *infam* întreg corpul ofițeresc sêrb și fie-care ofițer din-tr'o altă armată va fi obligat prin posiția sa să se țină departe de membrii unei asociații, în care se află asasiní. Nu se scie cum se vor desvolta acolo evenimentele.

Una însĕ scim noi, ofițerii: până când asasinii din Belgrad nu vor fi pedepsiți, nu vom cunósce nicí un camarad sĕu gentilom în uniforma de ofițer sêrb.

Atașații militarí de pe lângă legațiunile sêrbescí vor simți acésta, aicí și în altă parte. Nicí un ofițer nu va rĕspunde la salutul lor, nu le va strînge mâna și nu va respira aerul din același local! Ei vor fi privițí ca desonorați, incapabilí de satisfacțiune, pe câtă vreme ei privesc ca egalí pe tâlharii din sângerósa nópte de la Belgrad, până când ómenii, carí sunt ai călăului, paradéză în uniforma de ofițerí sêrbí“.

Natalia — Alexandru — Draga.

In revista „*Les Annales*“, un domn, care se semnéză „Dorlisheim“ și care a fost adesea óspele reginei Natalia la vila „Sașino“ nu departe de Biarritz, povestesce lucrurí interesante din anul 1900, când romanul de dragoste între Alexandru și Draga încă nu începuse. Reproducem în traducere câte-va pasage din „Les Annales“.

„Privesc la biletul meu de învitare, care se începe așa: „D'ordre de S. M. la reine Nathalie“ (Din ordinul M. S. regina Natalia) și e semnat de Draga Maschin. Scriitura grósă, greóie, fără eleganță. Ai crede, că e scriitura unui școlar, care nu scie să țină bine condeiul în mână.

„Draga Maschin e dama de onóre a reginei“ îmí ḑice un prietin. Femeie tînĕră, trecută de trei-ḑecí de aní, care șî-a pierdut bărbatul în împrejurărí destul de misteriόse: „a murit subit“, ḑic unii, „s'a sinucis“ ḑic alții. Adevĕrul este, că vĕduva se afla în mare miserie, când a primit'o regina si a făcut'o damă de onóre.

— E frumósă?

— E drăguță, inteligentă și insinuantă.

*

Incetul cu încetul ea deveni amica intimă a reginei, așa că adesea uita de etichetă, chiar și în presența streinilor. Imbrăcată simplu. Nimic nu atrage atențiunea nicí în toaleta ei, nicí în persóna ei fragilă, cu trăsăturí regulare ale feței, însĕ fără frescheță.

Dama de onóre se apropie de noi și schimbăm câte-va cuvinte. Par' că îi aud și acuma glasul. Vorbia puțin pe nas cu un accent franțuzesc nu prea plăcut. Din când în când, fisionomia ei devenia închisă, concentrată, absorbită. Ne povestia despre rege, care tocmai făcuse o escursiune cu bicicleta în societatea unor domnișóre engleze din Biarritz. Regele este biciclist pasionat. In schimb nu-i place să călăréscă. „Invitat mai deunăḑí la o vînătóre dată de colonia engleză în onórea lui, ni-a pricinuit multă bătaie de cap, până găsirăm un cal, care să fi inspirat destulă încredere călărețului novit“.

*

„Regina *Natalia*, înaltă, cu umerii lațí și peptul bine desvoltat, mi-se părù o adevĕrată frumsețĕ, o frumsețĕ vióie și sănĕtósă, care n'are a se teme de lumina ḑilei. Regina este fórte bună și fórte frescă; frescheța tămâiósă, catifelată de caisă cóptă. Are o peptănătură simplă, pĕr undulant, ochí negri, strălucitorí, sincerí, carí surîd în același timp, când surîd și buzele, arătând nisce dinți albí. Privind la figura espresivă a reginei, care tradéză un spirit prompt, mai gata de a pricepe repede totul, decât a reflecta și analisa, mĕ gândeam la o mică anecdotă din viéța sa intimă. Mi-a povestit'o un diplomat, care atuncí era representantul Serbiei la curtea din Belgrad. Era cu ocasiunea unui prânḑ. Regina se certa tocmai cu Milan. Ofensată de duplicitatea și cinismul soțului sĕu — regina Natalia luà un blid, ce era lângă dênsa și asvîrli conținutul lui cu tótă puterea în fața lui Milan.

*

„Intr'aceea soseso noi óspeți. De-odată se deschide ușa: regele!...

El avanséză stângaciŭ, nehotărît, mocoănos. jenat de mânile sale și împletecind din picióre, clipocind din ochii sĕi miopí și nesciind unde să privéscă. Nicí o distincțiune nativă, sĕu câștigată. O damă vecină îmí ḑice încet:

— Par' că-i un fecior de biurou.

Nu-i lipsesc, decât mânecile de lustrină. Cine ar puté crede, că acesta e fiul mamei sale!

Regina de sigur îl vede cu alțí ochí pe fiul sĕu, de care au separat'o atâția aní în mod brutal. Ea îi vorbesce, îi suride plină de fericire, ér Draga ne esprimă cugetele nóstre ḑicênd cu accentul sĕu particular: „Oh ce băiat! Regina este atât de fericită, că îl are lângă sine. Regina nu scie ce să facă pentru el“. Se gândia óre ea pe atuncí, că se va mărita cu acest băiat cu dois-pre-ḑece aní mai tînĕr, decât dênsa?... Se scie, că regina a isgonit'o, ér Draga s'a stabilit la Belgrad, unde se căsĕtorí oficial cu Alexandru.

*

Primul act al reginei Draga, după ce se urcă pe tron, fù un act de rĕsbunare. Era în Belgrad o șcólă fondată de regina Natalia și un regiment, care purta numele ei. Primul decret fù de a suprima acest nume și a pune în locul lui numele *Draga*.

In loc să fi ajutat bărbatului sĕu și să fi căutat a face să se i-se uite și să i-se ierte parvenirea, regina înmulți dificultățile. Ea își impunea familia sa, a cărei aroganță și insolență întreceau orí ce marginí...“

NECROLOG. **Susana Cristea Orghidan** născ. Țițeiŭ, după scurte suferințe, împărtășită fiind cu sf. Taine, și-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului, astăḑí Vinerí în 13 (26) Iunie 1903, la órele 10 a. m. în etate de 55 de aní. Rĕmășițele pămêntescí ale scumpei decedate se vor ridica din casele proprii (strada Morilor b. nr. 3), Duminecă în 15 (28) Iunie a. c. la órele 3 p. m., și se vor conduce spre vecinică odihnă în cimiteriul bisericei sf. Nicolae din Scheiŭ-Prund. Despre acéstă durerósă și ireparabilă perdere încunosciințăm pe toți consângenii, amicii și cunoscuții. Fie-i țĕrina ușóră și în vecí pomenirea ei!

Brașov, 13 (26) Iunie 1903. Cristea Orghidan, soț. Ilie Savu, ginere. Maria Orghidan, noră. Christea, Vasilie, Nicolae, Traian, Dumitru, Maria și Susana, fii și fiice.

ULTIME SCIRI.

Roma, 28 Iunie. Din isvor oficial se anunță, că Țarul va visita pe Regele Italiei în Roma la mijlocul lui Octomvrie a. c.

Agram, 28 Iunie. Nouĕ escese s'au petrecut erí și alaltăerí în Croația. La Kumovec avù loc o ciocnire sângerósă între țĕraní și gendarmí.

Scirea, că contele Pejacevich nu vrea să priméscă postul de Ban al Croației, se adeveresce.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa**. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgĕtórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai **2 cor. 50** banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I* ***Agrologia***, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 coróne.*

Vol. II ***Fitotechnia***, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 coróne.*

Vol. III. ***Zootechnia***, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 coróne.*

Vol. IV. ***Economia Rurală***, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 corone.*

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care trateză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tote ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, invĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Ungurese. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck, de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră sĕracă“. Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8⁰ costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

„Sfaturĭ de aur“, pentru sătenĭĭ românĭ de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ

şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea inpartidă simplă, *de I. C. Panţu.* O carte bună pentru a invĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială“ de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panţu.* Tracteză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor cu- rente de *I. C. Panţu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Imbunătăţirea stăriĭ sĕtenuluĭ, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (plus porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului“, de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru şcólele poporale, de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală“, de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banĭ (plus porto 5 b.)

Tipografia Aurel Mureşianu Braşov.